

ŽIVOT KAO IGRA SA ŽIVOTOM

I ova (druga) zbirka pjesama mlade pjesnikinje SUZANE *Dragić* STUPAR potvrđuje nam da je pjesnikovanje neprestano putovanje ili još tačnije, neprestano odlaženje od sebe i vraćanje sebi. Imajući u vidu prvu njenu zbirku "RELJEF SNA", u kojoj je pjesnikinja odsanjala čak i svoju budućnost - pretvorivši je u prošlost, intimno sam očekivao jače i hrabrije suočavanje sa javom, odnosno sa samom sobom. Jer, pjesma i jeste rijedak susret sa sobom. Pjesma i jeste najdublje oko samoviđenja; oko kojim gledamo iz čela, iz srca, iz duše.

Pjesma je i posebno svevideće oko koje je iz pjesnika gledalo još davno, davno, u prošlosti, pa se uvuklo - povuklo u prostor sadašnjosti, a ne može da ne odbjegne u budućnost. Zato je pjesma i put i prostor na kojem i u kojem se sve spaja i sažima u trenutak, u misao, u emociju, u novo izlijetanje iz samog sebe. I na kraju, pjesma je uvijek i bolno vraćanje u samog sebe. U sebe, jer pjesnik nema nigdje uporišta osim u sebi, pjesnik se samo u sebi može obnoviti i prikupiti snagu za ponovno izlijetanje u svijet i život, kao

Feniks iz vatre.

Za ulazak u misaoni i emotivni prostor ove knjige pjesama i za vlastito "snalaženje" u tim prostorima, neophodno je naslutiti i otkriti misaonu geometriju i emotivnu simetriju poetike SUZANE Dragić STUPAR. U "*Reljefu sna*" bila je to Suzana DRAGIĆ, a u "*Dvije strane duše*" svoju poeziju ispisuje Suzana STUPAR, što nije nevažno. Riječ je o novom životnom, misaonom i emotivnom iskustvu! Iz reljefa svog sna pjesnikinja se vraća znakovima i tragovima jave. Ona je pred stvarnim izazovom da između korica svoje knjige života složi dvije strane duše, dvije strane srca i ostale "vesele bajke o duši" kao što bi rekao Stevan Tontić.

Pjesnikinja, vjerovatno nije svjesna simetrije i geometrije u strukturi svoje knjige i ciklusa (jer nije "majstor od književnog zanata", kako to vole za sebe reći neki pjesnici). Knjigu pjesama čine tri ciklusa: "OD ZRAKA DO TRAGA" sa sedam pjesama; "DVIJE STRANE SRCA" sa četrnaest pjesama i "MISAO U DUŠI" sa dvadeset osam pjesama. Sedam, četrnaest, dvadeset osam - desilo se "samo od sebe", neprimjetno, ali tako je moralo biti.

Prvi ciklus pjesama "OD ZRAKA DO TRAGA" (sa pjesmama *Sunčev zrak*, *Ne-*

ubran cvijet, U vječnom okrilju, Četiri neba, Polja maslačka, Pseća duša i Trag) jeste slika (danas je moderno reći "mapa") puta i prostora od životne radosti i tragova bola srca i bolnih snova. Život je mogućnost od četiri lijepa neba, ali čovjeka je i na njivi oranici zamijenio samo krhki maslačak.

U drugom ciklusu pjesama "DVIJE STRANE SRCA" pjesnikinja se "bavi" sa mislima i osjećanjima o životu koji je, ako čovjek ostane neprimjećen i neostvaren, samo puko proticanje vremena; o ljudskoj samoći u ljušturi straha sa iščekivanjem i nadanjem; o razočarenju od saznanja da ljudi dajući drugom - uzimaju od tog drugog samo svoje; o saznanju teške spojivosti tjelesnog i duhovnog; o neostvarenim očekivanjima i stalnom gledanju životu u leđa; o snu kao neostvarenoj životnoj javi, o zaobilaznim putevima u odbrani od straha, neminovnih sumraka želje i očekivanja; o snu kao sjećanju na javu; o uznemirujućoj slutnji nečije tajne žudnje, o veličini ljudskog ushićenja u trenucima životnih ostvarenja.

U trećem ciklusu "MISAO U DUŠI" (sa 28 pjesama) pjesnikinja je hrabro i praveći duboke tragove za povratak, zagazila u šumu životnih znakova i životnih mogućnosti. Njene pjesme su pokušaj prepoznavanja va-

rljivih pitanja, još mnogo smislenijih odgovora i kristalisanje najpribližnijih istina. Mnogo je dvojnosti u čoveku i znakovima kraj puta, a sve zavisi za koji znak se prilijepi čovjekova pažnja i kojim čulom se reaguje na životni znak. Ako se "zakači" sreća, tu je odmah i strah da će sreće nestati.

U pokušaju da "prođe ispod duge" i san može biti prazan, kao što java iznenada donese ponoću - jer život je samo vječna mijena i promjena. U jednom životu ne može se sve postići i ostvariti i zato su rijetki oni koji osjete da su više puta umrli mnogo prije objavljivanja zadnje smrti. Čovjek može i u mladosti umrijeti za sva vremena i može biti svjestan i nesvjestan te smrti i nastaviti trajanje na ovom svijetu. Ljudska duša je čovjekovo unutarnje stablo koje se obnavlja cvjetanjem i opadanjem, spas je u suočavanju sa svim životnim mijenama koje su neizbježne.

Tražeci najpribližniju istinu, pjesnikinja stavlja u isti niz i bogove i ljude. Ali kako naći istinu - lijek i eliksir života, kad su bogovi statue, a ljudi ne govore (istinu), čute? Nespoj ovog vremena je u činjenici da se ljudi lakše prepoznaju i slobodnije komuniciraju u mraku - kad im se ne vide lica. U metafizičkom samoispitivanju i preispitivanju u ovakvom vremenu, pjesnikinja je blizu odluke

"da ode, i da se ne vrati, i da svoje ime sazna". Za kim čovjek da krene: pjesniku se teško odlučiti za srce ili glavu. (Lako je kauboju - on se uhvati konju za rep i konj će ga odvesti kući.) Pjesnikinja je svjesna činjenice da su srce i duša "instrument" za pjesmu emocija. Zato je pjesnički uzdah isto što i "mol" ili "dur" u muzici. A glava? Ljudska glava još nema ono treće oko - oko na čelu. Od izgovorene misli glava može da "zaboli". Strah od izgovorene riječi - misli, čini čovjeka maglovitim, nejasno eksponiranim simbolom prirode. Blago suncu: sunce je ljubavnik zemlje i zato je toplo i blistavo kad izlazi iz ljubavne noći.

Dakle, gazeći i lutajući u šumi životnih znakova i mogućnosti, ne oslanjajući se ni na čije pokazivanje puteva, SUZANA Dragić STUPAR traži sama uporišta u svijetu i životu oko sebe i dolazi do spoznaje da je uporište u njoj samoj, da ga jedino može imati u sebi.

Do te spoznaje život je samo igra sa životom i sakrivanje u ruži pjesme. Draž ove knjige je upravo u toj igri.